

των ἀπάντων, ἐράπαξ νόμον ἔθετο, τὰ ὅσα καὶ δίκαια τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐκδιδάσκοντα, καὶ τὴν εἰς τὴν μακκρίότητα τοὺς πάντας ἀγρυσαν ὁδὸν διαγράφοντα· οἱ δὲ κατὰ ἔθνη νομοθέται ἐφ' ἑκάστου λαῶ ἴδια νόμους ἐξέθεντο, καὶ τούτους τοῖς χρόνοις μεταβάλλομένους διὰ τὰς κοινωνικὰς μεταπτώσεις· διό καὶ τὸ μὲν θετικὸν δίκαιον κατὰ ἔθνη καὶ κατὰ χρόνους ἐπ' ἀπειρον ἀλλοιοῦται· τὸ δὲ φυσικὸν δίκαιον ἐστὶν ἀκράδαντον, καὶ τὸν ἐσαεὶ χρόνον ἀναλλοιώτως διαμενεῖ. Διέπουσι λοιπὸν ἡμεῖς ὡς μὲν λογικὰ ὄντα τὸ φυσικὸν δίκαιον, ὡς δὲ πολίτας τὸ θετικὸν δίκαιον τοῦ ἔθνους εἰς τὸ ἴδιον ἕκαστοι ἀνήκομεν.

Τοιοῦτον καθ' ἑκάστην ἐν ταῖς μετ' ἀλλήλων σχέσεσι τῶν ἀνθρώπων τὸ φυσικὸν παρίσταται δίκαιον, οὐ διδασκτὸν, ἐμφυτον δὲ καὶ παγκόσμιον καὶ ἀμετάβλητον καὶ τοῖς πᾶσιν ἐπενεργούν ἄνευ διαστολῆς ἔθνους ἢ φύλου, ἢ ἡλικίας· ἀπαντες γὰρ συγχαιρομεν τῷ ἐκ βρεῖας νόσου ἀναρρώτῳ ἢ ἐκ σάλου καὶ κλύδωνος διασωθέντι· καὶ τῷ πάσχοντι δὲ συναλγοῦμεν, καὶ τὸν δυστυχοῦντα ἐλεοῦμεν, καὶ ἐκκλίνοντες ἀπὸ κακοῦ, ποιῶμεν τὸ ἀγαθόν. Νήπια μετὰ γερόντων, ἀρρῆνες καὶ θήλεα συγχαιρομεν τοῖς ἀπό σεισμοῦ καὶ καταποντισμοῦ διασωθείσι, καὶ ἀλλόφυλοι τυγχάνωσι, καὶ δυσμενεῖς ἡμῖν ὄσι, καὶ ἐναλλάξ δάκρυα χαρᾶς τὰ τῆς λύπης δάκρυα διαδέχεται.

Ὅτι δὲ καὶ τὸ θετικὸν δίκαιον ἐστὶν οἷον ὑμῖν τοῦτο παρέστησα, τὸν ἀστυκὸν τῶν Γάλλων κώδικα εἰς μὲν τύριον φέρω καὶ ἐναργῶς ὑμῖν καταδείξω ὅτι τοῦτο ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ τεθεμελιώται δίκαιον. Κατὰ γὰρ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπέδειξα ὑμῖν, ὡς πάντως μέμνησθε, ὅτι διὰ πολλῶν διατάξεων δικάζοντάς τε καὶ δικαζομένους εἰς τὸ φυσικὸν ὁ νομοθέτης παραπέμπει δίκαιον· ὅτι πᾶσαν καταργήσας διάκρισιν μετὰ τῶν προσώπων, τὴν δουλείαν καὶ τὴν δουλοπαροικίαν κατέστρεψε, καὶ τὸ ἀξίωμα φύσει δούλος φύσει ἐλεύθερος ἀποδοκιμάσας, μετὰ πολλῆς τῆς ἐλευθεριότητος τὸ πολυθρόλλητον ἐκεῖνο *perissent les Colonies plutôt qu'un principe* διεσάλπισεν ὅτι ὑπὲρ τε πολιτῶν καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἀλλοδαπῶν τὴν ἐνώπιον τοῦ νόμου εὐαγγελικὴν ἰσότητά εἰσήγαγεν ὁ νομοθέτης, ὅτι τὸ οἰκογενεϊκὸν δίκαιον ἐπὶ τῶν χριστιανικῶν βάσεων ὠκοδόμησε, τὸν νόμιμον γάμον συνιστῶν, τὰς παλλυκείας καὶ τὰς ἀθεμιτογαμίας καταστρέφων καὶ τὰ διαζύγια ἀπαγορεύων· ὅτι μόνοις τοῖς ἐκ νομίμου γάμου τέκνοις οὐκ ἐν ἄρσεν καὶ θήλυ δικτρανόσας, τὰ ἐν ἀνομείαις συλληθέντα καὶ τῆς πατρικῆς ἐστίας ἐξήλασε καὶ τῶν κληρονομικῶν δικαιωμάτων ἀπεσέρησεν· ὅτι τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν τοῖς γονεῦσιν ἀπένειμεν ἐπὶ ἀγωγῇ καὶ ἐκπαιδεύσει τῶν τέκνων, οὐχὶ δὲ ἐπὶ χρημάτων παρισμῶ· ὅτι τὴν πρὸς τοὺς γογεῖς καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνιόντας διηνεκῆ ὑποταγὴν καὶ εὐπειθειαν καὶ σέβας ἐντόνως πάνυ τοῖς τέκνοις ἐνετείλατο· ὅτι τὴν ἀτοπίαν ὅλην τῆς ῥωμαϊκῆς καὶ τῆς μεσαιωνικῆς νομοθεσίας προθέλυμον ἀπέσπασεν, ἐπὶ ἀχειροπητήτου ἀκρογωνιαίου λίθου τὴν οἰκογένειαν καὶ τὸ κληρονομικὸν δίκαιον ἐποικοδομήσας, καὶ πᾶσαν διάκρισιν προσώπων καὶ

πραγμάτων καταργήσας, καὶ ἐγκυρον ἐπὶ τε συμβολαίοις καὶ ἐπὶ μεταβάσει ἰδιοκτησίας μόνην τὴν ἐλευθέρην τῶν συμβαλλομένων βούλησιν ἀποφηνάμενος, καὶ συνελόντι φάναι, τὸ αἶθρον τῶν ἐφ' ἑκάστῃς συμβολικῶν τύπων ἐξοβελίσας καὶ προγράψας.

Οὕτω τοίνυν ἐν ἑκάστη πόλει συνυπάρχουσι καὶ συμβαδίζουσι τὰ δύο ταῦτα δίκαια, καὶ τὸ ἐπιτασσόμενον ἡμῖν πράττομεν ἀσμένως ὑπακούοντες, οὐ μόνον τῷ ἐπουρανίῳ Θεῷ ἀλλὰ καὶ τῷ ἐπιγίῳ Νομοθέτῃ, διαρρήδην τὸ φυσικὸν ἐν σερνιζομένῳ δίκαιον, καὶ τοῦ ὅλου οἰκοδομήματος αὐτοῦ βάσιν πανδήμως τοῦτο διασκαλπίζοντι.

Τοσαῦτα περὶ δικαίου ἐν ἐπιτομῇ ἐκθέμενος ὑμῖν κατ' αὐτὴν τὴν ἐνκρίσιν τῶν παραδόσεών μου, τῆς τῶν νόμων ἐρμηνείας ἄρχομαι· καὶ πρῶτον μὲν τὰ περὶ τῆς ἀποδείξεως καὶ τῆς ἀποστέσεως τῶν ἐνοχῶν κεφάλαια ἐρμηνεύσας, καὶ οὕτω τὴν περὶ ἐνοχῶν θεωρίαν συμπληρώσας, μεταθήσομαι εἰς τὴν παράδοσιν πρῶτον τοῦ κληρονομικοῦ δικαίου, εἴθ' οὕτω τῶν κατ' εἶδος συμβολαίων.

ΟΛΙΓΑ ΤΙΝΑ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ

ANNAMITIKΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

—ooo—

Ποτὲ ἴσως μετὰ τὴν ἐποχὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου δὲν κατέστησαν τασούτον ἀξίαι μελέτης καὶ χῶρις τῆς Ἀσίας ὅσον σήμερον. Ἡ Κίνα, τὸ ἀχανές τοῦτο κράτος, τὸ ἔχον μὲν καὶ πλεθυσμὸν καὶ ἑκτασιν καταπολὺ ἀνώτερα συμπάσης τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ καὶ καταπολὺ ἐλαττούμενον τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀνεπτύξεως καὶ προόδου, ἀνθίσταται ἀγέρωχος πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ φαίνεται προτιμῶσα ν' ἀποτερωθῶσιν αἱ πόλεις, νὰ καταποντισθῶσιν αἱ στόλοι, νὰ κατασφραγῶσιν οἱ κάτοικοι αὐτῆς, ἢ νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὴν ἐλαχίστην τῶν ἀξιώσεων τῆς δυνάμεως ἥτις ἐπιβάλλει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν ἴδιαν θέλησιν καὶ εἰς τὰ ἰσχυρότερα κράτη τῆς Εὐρώπης. Ἡ Ἰνδία ἀποστατεῖ κατὰ τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἐκτραχηλίζεται εἰς τοιαύτας θηριωδίας οἱ δὲ ἀπαντῶνται ἀπ' αἰῶνος οὐδ' εἰς τῶν βερβερωτέρων ἔθνων τὴν ἱστορίαν. Οὕτε τὸ γυναικεῖον φύλον, οὕτε ἡ πρεσβυτικὴ ἡλικία, οὐδ' αὐτὰ τὰ βρέφη εὐρίσκουσι χάριν παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς, παρ' οἷς ἀνακαλύπτονται σήμερον κλίσεις καὶ ιδιότητες οἷς οὐδ' ὑπώπτευσαν οἱ πολιτικοὶ ἢ οἱ φιλόσοφοι τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἐφ' ὅλον τὸν αἰῶνα τῆς κυριαρχίας αὐτῶν. Ἐννοεῖται ἄρα πόσον περίεργοι εἰσὶν αἱ περιγραφαὶ ὅσαι ἀποβλέπουσι τὰ ἦθη, τὰ ἔθιμα καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν κατοίκων τῶν Ἀσιατικῶν τούτων χωρῶν. Ναι μὲν ἡ Πανδώρα, ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς, πολλὰ ἐδημοσίευσεν περὶ

Οικία Ἀνναμιτική.

αὐτῶν, ἐξιστορήσασα μάλιστα ἐν ἐκτάσει καὶ τὴν κατὰ κτισιν τῆς Ἰνδίας ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν· ἀλλὰ καὶ σήμερον, ὅτε ἡ Εὐρώπη πᾶσα ἔχει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐστραμμένους πρὸς τὰ μέρη ἐκεῖνα ὅπου ἡ βεβηρότης παλαίει πρὸς τὸν πολιτισμὸν, δὲν νομίζει περιττὸν νὰ προσθήσῃ καὶ νεωτέρως τινὰς εἰδήσεις. Ἀρχεται δὲ ἀπὸ χώρας περὶ ἧς διόλου δὲν ὠμίλησεν.

Τὸ Ἀνναμιτικὸν κράτος εἶναι τὸ συνηθέστερον ὀνομαζόμενον Cochinchine ὑπὸ τῶν Εὐρωπαϊῶν· κεῖται δὲ πέραν τοῦ Γάγγου, καὶ κατοικεῖται ὑπὸ 23,000,000 κατοίκων ἀνηκόντων εἰς τὴν Μαγγολικὴν φυλὴν, ὁμοιαζόντων τοὺς Σίνας, καὶ ἔχόντων διάλεκτον καὶ γραφὴν ἐκ τῆς γλώσσης τούτων παραγομένης. Ἡ γῆ εἶναι εὐφορτωτάτη, καὶ παράγει σάκχαρι, ὄρυζιον, τσίον, ἀνανᾶν, πέπερι, μεταξοσκώληκας καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἶναι ὁ βουδδισμὸς, ὁ δὲ Δεῦχος ἢ βασιλεὺς εἶναι ἀπόλυτος· καὶ ὅμως ἐνίσταται πᾶσιν τὸ πάθημά τινων ἐκ τῶν ἡγεμόνων τῆς Εὐρώπης, δηλαδὴ διώκεται ὑπὸ τῶν ὑπηκόων του. ἔχει δὲ τὸ Ἀνναμιτικὸν κράτος καὶ σχολεῖα καὶ μανδάρινους ἀπαρχλλάκτους, ὡς ἡ Κίνα. Περὶ τὰ τελεθὰ τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος Γάλλοι ἱεραπόστολοι καὶ ἀξιωματικοὶ

ἐλθόντες ἐνταῦθα κατήχησαν πολλοὺς εἰς τὰ δόγματα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, κατώρθωσαν νὰ ἀσεβῆ ἐλευθέρῃ ἢ λατρεία τοῦ Χριστοῦ, καὶ πολλὴν ἀπέκτησαν ἐπιφροσὴν παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις· ἀλλὰ δὲν ἐνθουμούμεθα διατί ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις, παραγγείλασα πρό τινος χρόνου νὰ καταστραφῶσι δύο τοῦ κράτους τούτου φρούρια συνάμα δὲ καὶ ὁ στόλος του, ἀπώλεσε πᾶσαν ἐκείνην τὴν ἐπιφροσὴν.

Περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστώσης ἑκατονταετηρίδος ὁ βασιλεὺς Μιγ-Μάν, ὡμὸς διαδόχος φιλανθρώπου πατρὸς, κατεδίωξε τοὺς χριστιανοὺς, καὶ ἐκυβέρνησε διὰ βασιανιστηρίων καὶ τρόμου. Ἐρρόντιτεν ὅμως ν' ἀποκτήσῃ ναυτικὸν οἶον καὶ τῶν Εὐρωπαϊῶν, κατασκευάσας δίκροτα ὡς τὰ Γαλλικὰ, καὶ ἀγοράσας ἀτιμόπλοια, καὶ διοργανώσας τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς εὐρωπαϊστί.

Ἐπειδὴ, ὡς εἶπομεν, συγγενέουσιν οἱ Ἀνναμίται μετὰ τῶν Σινῶν, ἔχουσι καὶ τὰ αὐτὰ ἔθιμα καὶ ἥθη. Αἱ κατοικίαι αὐτῶν εἰσὶν ὅποιαι ἐξεικονίζονται ἐν τῇ παρατιθεμένῃ εἰκόνι. Τὰ πεμπληθῆ αὐτῶν πλοιάρια, ἅτινα ὡσαύτως παριστάνονται διὰ δευτέρως εἰκόνας, εἶναι κομψότατα καὶ ὁμοιάζουσι μᾶλλον κἀνυστρα, αἱ δὲ σανίδες καὶ τὰ λοιπὰ ξύλα δὲν συνάπτονται διὰ ἤλων, ἀλλὰ διὰ καλάμου ἢ διὰ πρυσάλων,

Πλοῖον Ἀγγαμιτικόν.

Πολλάκις ἔχουσι μῆκος πεντήκοντα ποδῶν καὶ πλέουσι κατὰ τοῦ ἀνέμου μὴ ροβοῦμενα ἢ ἀνατραπῶσι, διότι δύο ἢ καὶ τρεῖς ναῦται, κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς σφοδρότητος αὐτοῦ, καθήμενοι ἐπὶ ξύλου μακροῦ ἐξέχοντος τῆς μιᾶς τῶν πλευρῶν, ἀντιζυγίζουσι τὴν δύναμιν τοῦ πνεύματος.

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

ΠΕΡΙ ΤΑΡΙΧΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

παρὰ τοῖς Ἰνδοαμερικανοῖς.

—ooo—

Ὁ Κ. Ἀλβάρος Ρεΐνοςος ὑπέβαλεν ἐσχάτως εἰς τὴν ἐν Παρισίαις Αὐτοκρατορικὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν περίεργον διατριβὴν περὶ τῆς ὑπὸ τῶν Ἰνδοαμερικανῶν ταριχεύσεως τῶν νεκρῶν· τούτης σύντομον περίληψιν ἢ μᾶλλον τεμάχια ἐρανισθέντα τὰ πλεῖστα ἐξ ἀνεκδότων χειρογράφων σωζομένων ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τῆς Μαδρίτης, δημοσιεύομεν καὶ ἡμεῖς.

Ἐν πρώτοις παρατηρεῖ ὁ Κ. Ρεΐνοςος ὅτι οἱ

λαοὶ οὗτοι συνειθίζουσι νὰ ταριχεύωσι τοὺς νεκροὺς κατὰ τρεῖς τρόπους, δηλονότι, διὰ τῆς κυρίως ταριχεύσεως, διὰ τῆς ἀποξηράνσεως, καὶ διὰ τῆς ἐντέχνου τρόπου τινὰ πληρώσεως. Περὶ τοῦ τελευταίου τούτου τρόπου τῆς διατηρήσεως τῶν νεκρῶν λέγει ὁ Λας-Κάσας ἐν τῷ χειρογράφῳ αὐτοῦ συγγράμματι «Apologetica Historia de las Indias» τῷ σωζομένῳ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἐν Μαδρίτῃ Ἱστορικῆς Ἀκαδημίας, ὅτι ἐν τινι κομποπόλει τῆς ἐπαρχίας Κάλα ὑπῆρχεν εὐρύχωρον καὶ ὑψίροφον οἶκημα ἐκ ξύλων κατασκευασμένον, καὶ στέγην ἔχον ἐξ ἀχύρων, μίαν δὲ θύραν καὶ τέσσαρα παράθυρα. Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐκρέματο ξύλινος καὶ πλατεῖα θέσις, ἐκτεινωμένη ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην πλευράν, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἔκειντο κατὰ τάξιν τεθειμένα διάφορα ἀνθρώπινα πτώματα. Ἡ διατήρησις δὲ αὐτῶν ἐγένετο οὕτω πως· Ἐγερμίζετο τὸ δέρμα μὲ τέφραν, εἰς δὲ προσέθετον τὸ ἀπεικόνισμα τοῦ νεκροῦ κατὰ φυσικὴν ἀναλογίαν κατασκευασμένον καὶ ἀκριβῶς ὅλους τοὺς φυσιογνωμικοὺς χαρακτῆρας παριστάνων τοσοῦτω ἐπιτηδεύει, ὥστε τὰ πτώματα ἐφαίνοντο μᾶλλον ζῶντες ἄνθρωποι· τὰ δὲ ἀπεικονίσματα ἐγίνοντο ἐκ κηροῦ ἐντέχνως κατεργασμένα. Ὁ δὲ Λαφίτανος ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ Mœurs des sauvages américains, Paris, 1724; t. 11. p. 389 λέγει ταῦτα· «Λαοὶ